T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Haberimiz Olsun

DAHA UZAĞA

KAF DAĞI'NI BİRLİKTE AŞMAK

DİPNOT

Otuz Kuşun Sırrı

Bugün sana bir sır vereceğim.

Hepimizin cebinde duran ama çoğu zaman kullanmayı unuttuğumuz güçlü bir sihir var:

Bir takım olabilmenin gücü.

Bu sihrin nasıl çalıştığını anlatmak için yüzyıllar öncesine, bir kuş hikâyesine gitmemiz gerekiyor.

Otuz Kuşun Yolculuğu

Ferîdüddîn-i Attâr, Mantıku't-Tayr (Kuşların Dili) adlı eserinde unutulmaz bir hikâye anlatır.

Bir gün dünyanın bütün kuşları bir araya gelir. Kendilerine kılavuzluk edecek, kargaşayı bitirecek bir lider arayışındadırlar. Aralarındaki en bilge kuş olan Hüdhüd yani çavuşkuşu söz alır ve aradıkları padişahın Sîmurg olduğunu söyler. Sîmurg, dünyanın öbür ucundaki Kaf Dağı'nın arkasında yaşamaktadır. Ancak ona ulaşmak için her biri ayrı bir sınav olan yedi çetin vadiyi aşmak gerekir.

Yola çıkmadan önce her kuşun bir bahanesi vardır. Bülbül gülünden ayrılamayacağını söyler. Ördek suyundan, şahin konduğu sultan elinden, tavus kuşu ise yalnızca cennete dönmeyi hayal eder. Kimisi çok yorgundur, kimisi “Ben zaten oraya varamam.” der. Ancak içlerinden bir grup kararlılıkla yola koyulur. Vadiler geçildikçe yol zorlaşır; binlerce kuş yol boyunca pes eder, kimi korkusuna, kimi konforuna yenik düşer. Sonunda Kaf Dağı’na ve Sîmurg’un sarayına yalnızca otuz kuş ulaşır: yorgun, tüyleri dökülmüş, kanatları bitap… ama kanat kanada.

Sîmurg’un huzuruna çıktıklarında ayna gibi parlayan bir ışıkla karşılaşırlar. O ışığa baktıklarında gördükleri şey bir padişah değil, kendi yansımalarıdır.

Tek bir kelimenin içine saklanan hikâyenin sırrına bir bakın!

Kuşlar aynanın karşısına geçtiklerinde ise aradıkları o büyük gücün, aslında yan yana duran o otuz kuşun (Sî-murg) ta kendisi olduğunu anlarlar.

Farsçada “sî” otuz, “murg” kuş demektir.

Sî-murg: otuz kuş. Aradıkları o büyük güç, baştan beri yan yana uçan kendileriymiş.

Yolda kazandıkları şey, bir araya gelerek bir **“biz”** olabilmekmiş.

Geçen Haftadan Bir Hatırlatma

Geçen haftaki dipnotumuzda göçmen kuşların gökyüzüne çizdiği V harfinden söz etmiştik. Öndeki kuş rüzgârı karşılıyor, yorulunca geriye geçiyor, yerini bir başkası alıyordu. Bu hafta o hikâyeye bir rakam ekleyelim. Yaban kazları üzerine yapılan bir hesaplamaya göre V düzeninde uçan bir sürü, her kuşun tek başına uçabileceğinden yüzde yetmişe varan oranda daha uzun bir mesafeyi aşabiliyor.

Yani birlikte uçmak hem daha kolay hem de gerçekten daha uzağa götürüyor.

Haritanın Sakladığı Sır ve Ubuntu

Afrika'dan bugün dünyaya seslenen bir söz var. Güney Afrika'da şöyle denir: Umuntu ngumuntu ngabantu. Yani **"İnsan, insanlar sayesinde insandır."**

Bu düşüncenin adı Ubuntu. Felsefenin özündeki sır ise: **"Ben, biz olduğumuz için benim."**
Bu felsefeye göre kimse tek başına tamamlanmaz. Benim mutluluğum, yanımdakinin huzurundan ayrı değildir; senin düşüşün, benim de eksilmemdir.

Ubuntu’nun söylediğini hatırla. Senin düşüşün benim de eksilmemse, birinin haritada küçük gösterilmesi de hepimizin eksilmesidir. Belki hepimizin zihninde böyle küçük haritalar vardır. Sınıfın arka sırasında oturan, az konuşan, pek fark edilmeyen bir arkadaşımızı olduğundan küçük çizeriz.

Kendimizi de kimi zaman olduğumuzdan büyük, kimi zaman olduğumuzdan küçük görürüz. Oysa gerçek bir takım, herkesin kendi boyuyla görülebildiği yerde kurulur.

DİPNOT

"Sadece Bir Hobi" Diye Başlayan Hikâye

Haritada küçültülerek çizilen Afrika'nın felsefesi, bugün dijital dünyanın da kalbinde yaşıyor. Genç bir üniversite öğrencisi, internetteki bir tartışma grubuna kısa bir mesaj yazar. Kendi bilgisayarı için bir işletim sistemi üzerinde çalıştığını, bunun sadece bir hobi olduğunu, büyük ve profesyonel bir şeye dönüşmeyeceğini söyler. Ardından başkalarının fikirlerini ve katkılarını ister. Dünyanın dört bir yanından insanlar kodlarını ve bilgilerini karşılıksız paylaşmaya başlar.

O “küçük hobi” bugün Linux adıyla telefonlardaki Android sistemlerinin çekirdeğinde, internet sitelerini ayakta tutan sunucularda ve dünyanın en güçlü süper bilgisayarlarında çalışıyor. Peki Linux’un dünyada en çok kullanılan dağıtımlarından birinin adını tahmin edebilir misin? Ubuntu. Paylaşarak büyüyen bir yazılım, adını **“biz”** olmayı anlatan bir sözden almış. Afrika’nın köylerinden yükselen bir düşünce, bugün milyonlarca bilgisayarın ekranında yaşıyor.

Kendi Otuz Kuşunu Bul

Kendi küçük adalarımızda tek başımıza kral olmak yerine, gel hep birlikte büyük bir kıta olalım.

Afrika atasözü olarak bilinen bir söz der ki:

Hızlı gitmek istiyorsan yalnız git, uzağa gitmek istiyorsan birlikte git.

Etrafına bir bak. Sırana, sınıfına, okulunun koridorlarına… Belki senin otuz kuşun tam da şu an yanı başında. Kimi sana yol gösterecek bir Hüdhüd, kimi senin rüzgârına ihtiyaç duyan bir yol arkadaşı. **Kaf Dağı sanıldığı kadar uzak değil; yeter ki yanımızdakileri fark edip aynı yöne uçmayı seçelim.**

DİPNOT

Bu hafta sana bıraktığımız dipnotla başarıya giden o yolda yanında kimlerin yürüdüğüne bir kez daha bak.

Kendi küçük adanda tek başına kral mı olacaksın, yoksa omuz omuza verip aşılamaz sanılan dağları birlikte mi aşacaksın?

DİPNOT